

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 22 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1987 (TAP-18-983(4)(19-615))**

2019-01-22 Nr. NV-186

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas: Iš esmės **pritarti** Seimo narių A. Butkevičiaus ir R. Šalaševičiūtės pateiktam įstatymo projektui, kuriuo siūloma bedarbio statusą suteikti individualią žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims, kurių valdos ar ūkio dydis yra mažesnis už 4 ekonominio dydžio vienetus (EDV), tačiau jį **tobulinti, t.y. nustatyti, kad bedarbio statusas gali būti suteikiamas asmenims, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio dydis yra mažesnis už 2 EDV.**

Dabartinė situacija:

- Pagal Užimtumo įstatymą bedarbio statusas negali būti suteikiamas asmeniui, jei jis turi įregistravęs žemės ūkio valdą arba yra žemės ūkio valdos partneris (22 str.). Jeigu darbo biržoje registruotas bedarbis įregistruoja žemės ūkio valdą ar tampa žemės ūkio valdos partneriu, jam bedarbio statusas panaikinamas (24 str.).
- Turint bedarbio statusą asmeniui gali būti mokama nedarbo socialinio draudimo išmoka (jei asmuo yra mokėjęs nedarbo soc. draudimo įmokas ir turi reikiamą stažą) bei taikomos Užimtumo įstatyme numatytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės (parama mokymuisi, remiamasis įdarbinimas ir kt.).
- Žemės ūkio valdos ar ūkininkų ūkiai mokesčių tikslais grupuojami pagal ūkio bendrąjį standartinį pelną ir ekonominį dydį, išreikštą ekonominio dydžio vienetais (EDV). Jų apskaičiavimo tvarka patvirtinta žemės ūkio ministro įsakymu.

Projekto esmė:

- Siūloma iš esmės **pritarti** įstatymo projektui Nr. XIII-1987, tačiau siūlyti bedarbio statusą suteikti asmenims, vykdančioms individualią žemės ūkio veiklą, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus praėjusių metų mokestinio laikotarpio skaičiavimus nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra mažesnis už 2 ekonominio dydžio vienetus (EDV). Tokio dydžio riba siūloma siekiant nepažeisti užimtumo rėmimo sistemos pagrindų ir užtikrinti efektyvų „Sodros“ lėšų panaudojimą bei įvertinus tai, kad 2 EDV pelnas - 2 400 Eur (arba 200 Eur per mėn.) yra mažesnis už minimalių vartojimo poreikių dydį (251 Eur per mėn.).
- Preliminariais „Sodros“ valdybos skaičiavimais, įstatymo projektui įgyvendinti metams papildomai reikėtų apie 6 mln. Eur, pasinaudotų apie 5,3 tūkst. asmenų.

Jei įstatymui būtų pritarta, dirbusiems, tačiau netekusiems darbo asmenims, turintiems žemės ūkio valdą ar ūkį iki 2 EDV, būtų sudaryta galimybė registruotis bedarbiais ir gauti nedarbo draudimo išmoką bei dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, užimtumo didinimo programose.

Derinimas: Projektas buvo suderintas su Žemės ūkio ministerija, „Sodros“ valdyba ir Užimtumo tarnyba, svarstytas 2018-07-17 tarpinstituciniame pasitarime. Kilus diskusijoms dėl 4 EDV ribos pagrįstumo bei proporcingumo, Žemės ūkio ministerijoje 2018-07-20 d. organizuotas pasitarimas (dalyvavo ŽŪM, SADM, SAM, „Sodros“ valdybos, Valstybinės ligonių kasos ir VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atstovai). Siūlymai dėl Vyriausybės išvados šiuo klausimu taip pat buvo svarstyti 2018-09-03 ir 2019-01-02 tarpinstituciniuose pasitarimuose bei aptarti ministrų pasitarime.

Teikiamas patikslintas nutarimo projektas, atsižvelgiant į suderintą poziciją ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Vyriausybės išvada Seimui turėjo būti pateikta iki 2018 m. birželio 20 d.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti **Vyriausybės posėdžio B dalyje**.

Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt